

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwoč da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech šl khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njeđzelske čopjeno.

Budyschin

17. januara 1926

Bauzen

Čištoč a naklad Šsmolerjez knihicziščezetnje a kniharnje šap. družst. s wobm. ruł. w Budyschinje.
Wulhadža ložbu šobotu a plačzi běrtlětnje 78 šlotych pjenježłow.

2. njeđzela wo Čištoch kralach.

Romst. 12. 9—17.

Dwanaty staw lišta na Romstich nam Bože šłowo na přenje tš njeđzele po Čištoch kralach podawa. W takim móžnym duch je tutón Pawoł pišal, wuswoleny grat Boži we Khrystu! Čndženja móžachmy wuknyč, šhto je rošomna Boža šlužba. Ša čndžen ma šo na to pokasáč, šo móže šo šte jeno s dobrým pšchewinč. Dženža mamy šrijedny džěl tutoho štawa pšched šobu, žyłu horščč napominanjow. Pawoł tak rjez šypa.

Šdnž čizemy do poknošče a bohactwa tutnych žyłe ščesczjanške wašchnje wopišowaznych wučžbow wěštn porjad pšchinječ, móžemy šnadž tš hłowne šjewjenja šprawneho, wěrneho a žiweho ščesczjanišwa wušběhowáč:

lubošč we wutrobnym bratrowštwje,
duch škutkownošče a wutrajnošče,
jenošč w nješebicnoščzi.

Kaž šo šda, ma japošhtol Pawoł tamne pšche wšcho móžne Ješufowe šłowo w myšlach, kotrež nam lubošč k nješpšcheczelam poručuje, a to s pokasowanjom na njebjesteho Wótza, kotrehož šłoncžto šo šlym a dobrým šwěčzi a kotrehož deščč dže na prawnych a na njeprawnych, tak šo njemóžemy džěčzi tajkeho Wótza rěčáč, šhiba šo tale jeho lubošč nam wutrobu wohřewa.

To je Bože džěčzatštw, šo šo kaž bratšja lubujemy, šo wot Božeho ducha napjelšneni škutkujemy a wutrajimy, šo we nješebicziwoščzi jenošč mamy, kotraž hewał móžna njeje. Rošumna Boža šlužba nam pšchinješe nowe myšle, haj nowy

narod s ducha Božeho. To je něšhto nimo měrn wulke, haj džiwne. Bjes Khrystuža to Pawoł njeby šnał.

Pšchěndžmy jeho napominanja a kěđžbujmy, kotre nješčesczjanške myšle a šmyšlenja, wašchnja a šłomdn šu trječene! Lubošč, pšchi kotrež čžłowjeł šwoje pnta, šwjeřščenošč, pšchi kotrež šlo nicžo njewadži a dobre nicžo njeplaczi, bratrowštw, pšchi kotrymž je wutroba šymna a jedyn druheho šazpiwa, lěnjosoč w džěle a powošanju, duchowna tu-pošč, šasparnošč, kotraž šo nještara, kažte čžachy a wobštejnošče mamy, šrudnošč bjes nadžije, nješčěrpliwosč a nje-wobštajnošč, dofelž wěra do Boha šhabla, šebicziwošč, kotrež je wšcho jene, kažku nusu drusy čžěrpa, nješospodliwošč, šwarjenje, njepopšhecze, hdnž šo šobucžłowjeł wješeli, a wješele, hdnž ma nješbože, njejednota, hordošč a nadutošč, pšchi kotrež je najhóřšcha hłupošč tam, hdnž šebi na šwoju mudrošč wjele wjeđža. Tak móžeš bjes wulkeje próžy po japošhtolškich šłowach praicž, kaž šajškej wbohej wutrobu šteji, kotraž se šwojeho štaženja wumožena njeje. Derje to njemóže nikomu hncž. To je wopradowže hela a šmjercž. Tak žiwy hncž, to njeje hódno, šo je šo čžłowjeł narodžil. Tule wulku ššłodu, haj wopacžnošč dyršimy s Božej pomožu pšchewinč. Čžłowjeł šam to njeđotonia.

Bóh naž ščini šwoje džěčzi, pomha nam w Ješufu s žykej možu a lubošču. Tak je Pawoł nam noščeť šbožnošče. Pšchetož to je šbožnošč, šhtož s jeho napominanjow hlada, njepowalna šbožnošč, móž, kotraž we wščem dobywa!

Napominanja šu hušto šuche, nimaja možy, šo by šo šta-šo, šhtož praja. Tež pohanjto šu wjele wo pocžinčach rěčželi, ale to je mjes mudrymi woštało. Šhto móžešče wěru měčž,

so ho hodži zny lud polěpšiciz? Hdžež Khrystuž njeje, tam wšcho wostawa, kaž je, tam czma knježi. Ani sa schule ho njejsu starali. Prostny lud bē sazpjeny. Nadžija na pschichod w žannych póhanskich spěwach njeclincžesche. Nawopak, bojachu ho, so hóršchim cžařam napšhecziwo džeja.

Bojimy ho my kšesczijenjo? My Bože džeczi? To by tónz zyrkwi bylo! Gladajmy na Pawoła! Do Roma pižasche! W jeho liščje je nowy cžař, nowe žiwjenje. Pšchendžmy nětk wospjet jeho napominanja, hacž to njeje woprawdže sbožnosć Božich džeczi, sčtož wón podawa:

Sprawna lubosć, pšchedewšchem k Bohu, so masch móz pšhecziwo skemu, haj hidu na njo, dofelž dobre lubujesch, potom pak tež wutrobna lubosć k bratram, so kóždemu jeho czescž wostajisch, šwěrnosć w džělu a powoľanju, duchomne žiwjenje, kědžbowanje na wšcho, sčtož cžařy a wobstejnoščje pšchinježu, nadžija, kotraž czini wjekeleho, sczerpliwosć, wobstajnosć w modlitwie, starosć sa druhich nusy, hospodliwosć, směrnosć a łahodnosć, šobuwjekele s druhimi, wěščje žadnischi pocžink hacž džělbracze w šrudobje, jenosć myšle, ponižnosć a spoľojnosć, hotowosć, pšchezo wufnyč. Hdžž tak prawje jednorje nalicžimy, kotre pocžinki Pawoł wot kšesczijana žada, dyrbiš šebi toho wědomi byčž, kažka wutroba, wot Khrystuša wobšbožena, dyrbi to byčž, kotraž tak czumje a czini. To ma najlěpschi hiščcže rošč, so bychu na sčtomje jeho žiwjenja wšch tele šrafe plodny narostke.

Dobre budže, hdžž napoľledk jene prawje jařnje wušběhujemy, mjenujžy hidu pšhecziwo skemu, ale niz pšhecziwo bližšchemu, hdžž tón do hrěcha šapadnje. Tu je štrach, so falschna lubosć nastanje, wošebje wulki. Gladajmy na Jesuša, na kotrymž widžimy, tak wón wšcho ške budži a s kažkej lubosću šhubjeneho człowjeka pyta. Dawa krej a žiwjenje sa wumóženje hrěšnikow. Šamjeń.

Wottwarjecž.

„Wottwarjecž“ — „Abbau“ — je šlowo, kotrež šu nam poľlednje lěta wobradžike! „Wottwarjecž“, czujesch hnydom, so to někať tak wjele kaž „torhacž“, „potorhowacž“. A to je wšcho „wottwarjowanje“, hdžež je ho šjewiło, nimale pšchezo bylo, mjenujžy „potorhowanje“, to hladaj na psch. na „wottwarjowanje“ šastojnikow. Kelko eksistenzow, kelko šboža we šwójbach je ho s tym potorhało! Hdžž šnadž je na cžař tole wottwarjowanje šatej a druhim wustawam s pomožu bylo, je to była dwělomna pomoz a jeje scžěhwki ho jewja dale a dale. Tuto „wottwarjowanje“ šta ho šwonkownych pšchicžinow dla, a hdžž tute do jeneho šlowa wobšamknjemy „pjenes“ dla.

„Zyrkej dyrbi tež wottwarjecž!“ je ho žadało. A wona je s džěla do teho šwolila. Mamžy tež w Łužicy pšchikladny ša to; dwě šušodnej wošadže stej ho šjednocžitej a jedny duchowny ša dweju prjedny ma wobej šastaracž. Tež to je ho „pjenes“ dla štało. Dofelž pak ma kóžda wošada, kóžde šařstwo šlužicž najprjedny šnutsčownemu žiwjenju jenotliweho, wošady, luda, je tole wottwarjowanje czim štrašnische, a to tohodla, dofelž je w tufhwilu to „twarjenje“, haj to šnowašakozenje šnutsčowneho žiwjenja w ludu a tež we wošadach a tuž w jenotliwych nusnische hacž to šwonkowne. Pšchetož njebudže-li našch lud a tón jenotliwy je šwojim šnutsčownym žiwjenjom, se šwojim šwědomjom, se šwojej dušchu, prawje šakozeny, budže wšcho šwonkne šakotwarjenje podarmo; hdžž šnadž ho tež twari a něšto natwari, njebudže to móz wobštacž a wostacž. S teho špóšnjajesch, so je wšcho tajke „wot-

twarjowanje“ we wobšahu zyrkwi a jeje džěla se šakodu. Na to je ho tež prjedny hižo pšchemało kědžbowalo, hdžž šu na psch. šapšantwa wjetšich wošadow, kotrež tam s woprědka bēchu, njewobšadžene wostale; tak je to tež w někotrych šerbškich wošadach bylo.

Wšcho to nam pak praji, so ma wšcho „wottwarjowanje“ w zyrkwi hnydom šastacž, so ma ho tu nawopak hnydom tak rjež „pšchittwarjowacž“, t. r. wjazny džělaczerjow dyrbi do luda, do wošadow, so by ho našchemu ludej šnutsčownje pomhało. Kaž je nam šwjedžen šjewjenja pšchwołať, so šu tam wonkach pola ščěrofe a dalofe šrafe k žnjam, so pak džělaczerjo pobrachuja, tak pšchwołať nam to kóždy džěń, wošebje tež kóžda njeđžela tu domach. A ša to, so ho tu wjazny „nje-wottwarja“, haj, so ho „pšchittwarja“, dyrbiš tu tehobla šřědky byčž, dofelž tu džě wo to najlěpsche a tak wo wšchitko! So tole wšchitžy hiščcže njeđopóšnachu, to na tym ničžo nje-pšcheměni, kaž tež to niz, so jich wjele mēni, so wšcho druge, so šwětně, šemške potreby a wudawki prjedny pšchidnu a potom hafle wošada a zyrkej, t. r. s druhimi šłowami, ta dušcha nješmjertna, to kraleštwo Jesušowe, a t. r. šašo: to wěrne tra-jaze šbožo, tón šakozť wšcheho šboža.

Hdžž šebi tak rospominasch, špóšnjajesch, so je njemóžne, so zyrkej nětkle hiščcže wottwarja a so jena wošada wottwarja. Tole, so wošada wottwarja, je hižo tehobla njemóžne, dofelž to njeje naležnosć wošady, ale žyľeje krajneje zyrkwi, njech šnadž to druhdy we wošadach a zyrkwinych šastupjerštwach drugeho mēnjenja. To by pak řěkať, njeđopóšnacž, sčtož šebi cžař, žiwjenje, pšchichod, šbožo žada! A byr- njež ho nam nětkle wudawki kaž wopor šedale, wono to nje- šu, ale jenož wudawki ša to najlěpsche, ša šakozť šboža.

S tuteho štejnisčcža hladajo špóšnjajesch, kaž wulki to štrach je, so pocžinajy duchowni pobrachowacž w zyrkwi, hewat a mjes Šserbami wošebje. Pšched nami to dwoje: pak ho do hacž dotal šerbško-němškich a němško-šerbškich wošadow póščzělu němšy duchowni, pak ho mjeńšchej wošadže šjednocžitej pod šastaranje jeneho duchowneho abo ho mjeńšcha wošada k wjetšchej pšchisamknje.

Woboje je šhutne došč, wšchu kědžbliwosć na tute praščenja škožecž, pšched kotrež šu wšch wošady wošebje pak našche němško-šerbške a šerbško-němške štajene a s nimi žyła zyrkej a jeje wjedništwo. A wšcho hromadže pomina naš wšchěch, wošebje pak tež našch ratařski lud, nanajnutrnišcho, so ho njebychmy šamylisč dali, ani pšches wobstejnoščje, ani pšches dawki a wudawki, ani pšches człowjekow, ale so bychmy džiwali na to, sčtož to lěpsche, najwažnische, šakladne, a šebi šakozili nowy wěšny šakozť ša nowe štrowe a šbožowne žiwjenje a na tutym šakozťku dale twarili.

Cžinjo to, czinimy s došom to, sčtož šebi tekst 1. njeđžele po šwjedženju šjewjenja — Rom. 12, 1—8 — žadašche: rošumnu Božu šlužbu; a tuta je tam wšchudžom, hdžež šu czi tšjo: Khrystuž, kšesczijan, žiwjenje nutrne a wěrnje pšches jene, abo hinať prajene, hdžež šu: Khrystuž, kšesczijan, žiwjenje cžišny lubošny šsojoshnt! —

Zyrkej a štat.

Romško-katoliška zyrkej je nowy wulki šwjedžen dostała. Bamž Pius XI. je jón šwojej zyrkwi k hodam darik. Kóždu poľlednju njeđželu w oktobrje budže wot nětk romško-katoliške kšesczijanštwo šwjecžicž „šwjedžen krala Jesuša Khrystuša“. S došom je bamž s nowa wušběhnyť, so ma zyrkej nadknežštwo nad wšchěmi štatnymy prawami. —

Bayerška evangelijska zyrkej je so — kaž tež druge — sabě-
racz dyrhjala s wotkwyjeczenjom njedzele. Pšichizny nama-
ta wošebje we wulětach, kotrež su s njedzelskej jěsdnej kharctu
položene, wulětowanja towarštwow, sportne wuhotowanja,
wšchědne džělo, kwyjedzenje atd. Zyrkej žada hebi, so wšchě
fastupjerštwu zyrkwoje a wošadow wšcho, šchož někať možne,
spytaja a cžinja, so by to hinať bylo; runje tať pať měť stat
ham so wo to staracz, so by njedzela njedzela wostała, dofelž
je lud, kiž njedzele nima k sahubje wotkudzeny. — W Sser-
bach je so njedzela pšchezo hišchje někať kwyjeczika, ale kōždy
wě, so su pošlednje lěta tu wjele pšcheměniše, t. r. pohubjeń-
šchife. Cži přeni, kotřiž maja so tu wo polěpšchenje staracz, su
wšchitzy cži jenotliwi, kotřiž chjeja niz jeno kšchesczenjo rěkacz,
ale tež bycz, potom pať pšchedywšchěm kšchesczianške kwojby a
domy, a kšchesczianške wošady a wošadne fastupjerštwu a
zyrkwine prijođkšcheczenstwa.

Wšchelle s bliska a s daloka.

Sserbšta předařšta konferenca bě so pōndzeli, 11. janua-
ra, w Sserbškim Domje šhromadžika. Wo sawodnej modli-
twje rosprawješche pšchedynda, t. f. Domašchka, wo wošobin-
škich naležnoszczach kōbustawow, wobzaruj, so jedyn, t. f.
Matek, khorowatošče dla, na wotpocžink pōndže, a drugi, t.
f. dr. Rěšbarť pať do Němzow. Nadrobnišche wuradžowanje
wo šhromadnym džěle wšchěch kērbško-němškich a němško-kērb-
škich wošadow w towarštwach sa swonkowne a sa snutskowne
mišionstwo a sa Gustav Adolšowe towarštwu so pšchisamkny;
došoncžene kłowo wo tutym so na pšchichodnu konferenču wot-
korczi. Nabožna kērbška wottorhanška protyka bě dalšchi
dnyť; wobšamkny so, so mēla so tež sa nowe lěto 1927 pšchi-
hotowacz, ale tať so by hižo k 1. oktobrej hotowa była a sažo
sa kōždy džěń wošebitu papjerku mēla. K. pšchedynda rospra-
wješche wo wulzy njelubej wězy a naležnoszczu kērbškeje super-
intendentury. W tutych dnjach dojedže kommišija do Drijež-
džan, so by najprijođzy s konsistorijom jednaka. Šcho potom,
wo tym mēto so hišchje jednacž. — Wobzarowasche so jara,
so njebechu wšchitzy kērbšzy duchowni pšchitomni.

W Budyšchinje bě so Macziza Sserbšta pōndzeli 4. jan.
k hodownemu kwyjedzenjej sešchla. Hacžrunje bēšche to přenja
hodowna šhromadžina, bē tam tola nahladna licžba Maczi-
zarjow. Se sajimom pošluchachu wšchitzy na knjesow, kotraž
pšchedyndowaschaj: Wo Michale Frenzlu, Budeschjanškim sa-
rarju, rěčješche t. farar dr. Rěšbarť-Poršchiski, a t. kantora
Šanczka-Poršchiski wo praschecžku: „Mamy my Sserbja kul-
turne kubla?“ Wobaj pšchinykšchaj nam we kwojim pšchedy-
noschku wjele sajimaweho. Nimo toho so wo tym a tamnym
jednasche; sa šchěrschu šhawnoscz su nasche „Sserbške Nowiny“
wo tym wobšchěrnischu rosprawu we kwojim 4. cžikle pšchi-
nježke.

S Budyšchinta. W naschey wošadže, kotraž ma 435 du-
šchow, mējachmy w šandžonym lěcže 13 kšcheczenjow a 4 wěro-
wanja, wšchě němške. Semrēli su 4. Pacžerškich džěczi bē jich
12, a to 5 kērbškich a 7 němškich. Bože wotkasanje wužichu
623, a to 470 kērbškich a 153 němškich. „Pomhaj Bōh“ cžita
20 a „Mišionški Požol“ tež 20 wošobow.

S Šodžija. W naschey wošadže je so w šandžonym lěcže
110 džěczi narodžiko, 58 hōlcžkow a 52 hōlcžkow (juntrōcz
dwōjnšchaj, 3 mormonarodžene a 3, kiž su šamkny džěń sažo
wumrēke, a 19 njemandželskich). Kšcheczenški klub wobnowi
82 džěczi, 42 hōlcžow a 40 hōlcžow, 78 němškich a jenož 4 kērbške
džěczi. Pšchipowedanjow bē 39 a wěrowanjow jenož 26, 4

jubilejne porcy dostachu pšche škotym kwožu zyrkwinske požoh-
nowanje. Semrēlo je 53, 24 mužškich a 29 žōnškich. Spowēd-
nych bē 3633, mjes nimi 78 doma woprawjenych, 1525 muž-
škich a 2108 žōnškich, 1346 Sserbow a 2278 Němzow. Pšchi
kollektach je so 891,12 hr. nasbērało a do kšchecžikow šady Bo-
žeho wotkarja a pšchedy zyrkwiny mi durjemi štejaznych 443,08
nawdało.

S Klufšcha. Narodžiko je so w lěcže 1925 60 (62) džěczi
23 hōlcžow a 37 hōlcžow, mjes nimi 3 mormonarodžene, 11
njemandželskich, 5 narodženyh je sažo wumrēlo. Kšcheczenški
klub wobnowichu 54 (63) džěczi, 25 hōlcžow a 29 hōlcžow.
Pšchipowedanych bu 33 porow, wěrowanych 23 (13) porow.
Semrēli su 41 (35) wošobow, 8 mandželskich, 5 mandželske,
3 wudowzy, 11 wudowow, najštaršchi muž bē 81³/₄ lěta,
najštaršcha žona 88¹/₄ lěta. Spowēdnych na kērbškim bē 1198
wošobow, 502 mužškich a 696 žōnškich, na němškim 765 wošo-
bow, 324 mužškich, 441 žōnškich, hromadže 1963, 38 wopra-
wjenyh wšchšche toho. Wunošch šbērkow 419,98 hr., sa mišio-
nistwo je so woprowało 84,37 hr.

S Nošacziz. Sa naschu wošadu je šandžene lěto 1925
pšchinykšelo wšchelate, šchož je wošebite. Tať su jenož tšjo se-
mrēli. Tať mało drje jich njeje kšchecž ženje hišchje wotwo-
lała, tať dołho hacž nascha wošada wobšteji, a to budže sa
dwě lěcže 250 lět. Dofelž je so 1813 we wulškim wohnju na-
šcha fara se wšchěmi zyrkwiny mi knihami a papjerami kōbu-
špalika, nimamy žanych šapiskow s cžajša do lěta 1813. Tuto
lěto je pať hebi kšchecž hōrbšku licžbu woporow žadała, mje-
nujzy do wotpalenja 26, po wotpalenju hišchje 23, wšcho hro-
madže 49; paliko je so 10. septembra 1813; lěta 1814 wumrē-
chu 17, 1825 19, 1848 sažo 36, 1850 tež 28, pšchedy 50 lětami,
1875 pať 11 a 1900 pšchedy 25 lětami 8 a 1924 škōncžnje 17.
Tu ma so wopomnicž, so tehdy hišchje džěl Walow do Noša-
cziz kšchecžche; nētkole mamy na 475 dušchow. — Wošebite bē
dale, so mējachmy tu dwōjzy pošaunistow se kšchecžnych woša-
dow na wopncže, Wōsbōrkškich a Bukecžanškich. W Božich
kšchecžach škutkowasche bōle a bōle kōbu nasch khor, w kotrymž
towarštwu młodyh hōlcžow pod nawjedowanjom t. kantora a
wšchšcheho wučerja Šchlenkarja špěwa. Džělo mjes młodži-
nu w towarštwomaj młodyh hōlcžow a młodyh hōlcžow pošu-
pomasche a so wobkručzi a s dobom so džělo w šhromadži-
nach wošadnych žonow šapocža. Kaž w znyšym Lubišškim zyrk-
winym wotkryku so tež pola naš wotkryšny wošadnik, kotryž
mēšacžnje pšchikhadža, pšchija, mjenujzy šopjeńko: „Botšchast
aus Lōbauer Land“ se pšchikohu „Der Bilderbote.“ — Šdnyž
tole to bōle wošebite, je s dalšcheho hišchje našpomnicž:
Kšchecžanški klub wobnowichu 15 džěczi, 3 hōlcžy, 12 hōlcžow;
na pacžerje kšchodža 8 džěczi, 5 hōlcžow, 3 hōlcžy, lěto přiedy 13.
Kšchecženyh bu jich 11 (10), a to 8 hōlcžkow a 3 hōlcžki. Wě-
rowanja mējachmy 3 (5); Bože wotkasanje wužichu w Božim
domje 560, domach 16, wšcho hromadže 576 (546), a to kērb-
škich 305, němškich 271, mužškich 229, žōnškich 347. Kollektu
pšchi zyrkw. durjach su wšcho hromadže s wotkaršnym wopo-
rom na kwyjedzenju šhewjenja wunježke 388,58 hr. (379 hr.).
Sa mišionstwo mjes pošhanami bu darjenych 310 hriwnow
do mišionškeho kšchecžika a wot cžitarjow Mišionškeho Požo-
la, mjes tutymi wot jeneho 100 hriwnow. Džiwajo na to,
so bē wopor na wotkar Anješow 150 hriwnow a Rogate
kollektu 22 hriwnow pšchinykšela, je drje hebi nascha wošada
kwoje cžestne mjeno „mišionška wošada“ wobkšchowała, daruj
tať 1 hriwnu na hłowu sa Anješowe mišionstwo. Sa nowe
lěto je sažo dobrý šapocžatť k tomu cžiniła, woprujo 185 hr.
na Anješowym wotkarju. Sa snutskowne mišionstwo a jeho
wšchelate wustawny dari so na 100 hriwnow, mjes tutymi 25

hr. sa hodowny dar do Bethešda po namjetče naščeje młodžiny; k tomu pschidžela dary sa potřebnych w naščeje wožadze, a to pienješy a druge węży. Bóh luby Knjes žohnuj w swojej lubošči wšchu lubošči! Mišioniski Božoť čitaja 25, „Bomhaj Bóh“ 26. — Stare lěto skónčichmy se wšchelafimi hodownymi hwjedženjemi, lětka pornjo prjedy bóle jednorje wuhotowanymi, a to w šhromadžijnach młodžiny, pacžerškich džěczi a žonow. Bóh tón Knjes chžnył po swojej hnadze naščeje wožadze tuto nowe lěto žohnowacz, so by pschibnywala na kublach a mozach kšhesczjianskeje wěry! Rusne budže to wšcho jenotliwym kaž wožadze jako tajfej! —

Ś Wjelecžina. W jańdženym lěcže bu w naščeje wožadze

81 džěczi kšhescznych, mjenujazy 38 hólzow a 43 hólzow; narodžilo bě so 79 džěczi, mjes nimi 3 morwe. Zyrkwiny pschypowědało je so 44 porow, i kotrychž bu tu 35 swěrowanych. Khowanjow běchu tu 40, i tutych je semrěto tu pola naž 35. Spowědných hojczy mějachmy 2385, mjenujazy 960 mužškich a 1425 žónškich, mjes nimi 96, kiž kšhesczjanski šlbu wobnowichu. a 28 domach woprawjenych. Porucžene šběrki, kotrychž bě 14, so wunježle 641 hr. Dušchow ma našča wožada 4100.

Wistowanje: R. we W. sa 3. po Tjých kralach. — Ss. w M. sa Sept.

Samolwity redaktor farar Wyrzacž w Rožacžizach.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjenje a wjetše džěci křescanskich staršich.

Podawa Arnošt Serbomil.

XXX.

Je to hižo dawno, zo je w kraju, w kotrymž je jónu žiwy był Knjes Jezus, bydlil mócný izraelski lud. Jeho kralstwo sahaše wot morja k morju, wot rěki k rěcy, a Bóh luby Knjes jón lubowaše jako nan swoje džěci lubuje. Škitaše a zastarowaše jón, wučěše a napominaše jón. Hdyž běše zlě, wustupi z dobom wosebity čłowjek, kiž rozumješe na njezbože pokazowac a lud wuswobodzić. Rěkachu jemu profeta. A profeta rěčeše w Božim mjenje jako Boži posoł. Tak staraše so Bóh luby Knjes wo lud izraelski.

Ale přirdžechu časy, hdyž sebi tutón lud mysleše, zo hižo wjacy posluhač njetrjeba. Bóh hrožeše a prošeše, tola podarmo. Lud počinaše so přimač wašnjow susodnych ludow: twarješe wulkotne khěže a počišćowaše khudych; jědžeše žadne jědže, mjez tym zo džělačerjo so žiwjachu ze suchim khlěbom; hižo njemóžachu a nochychu wjacy date słowo dzeržeć. Lhachu a kradnychu a běchu při tom nadući kaž hoľb na třěše. Skónčnje přinđže khłostanje. Babylonski kral přičeže z wulkim wójskom, doby izraelske hłowne město Jeruzalem a najmudrišich mužow a najkhroblišich młodžencow izraelskich wotwjedže do swojeho kraja. Mnozy z nich dyrbjachu do jeho wójska zastupić. Mnohich druhich pak da do wučenych šulow, zo bychu so wukubłali we babylonskej mudrosći. Cheyše z nich sebi wukublać wubjernih zastojnikow, přetož na Babylonskich njeběše žaneho spuščjenja. A tuž prikaza knjezam profesoram na šuli, zo bychu so wo izraelskich młodžencow wosebje starali, a swojemu zarjadnikej prikaza, zo by jim tu samsnu jědž dawał, kotraž so nošeše na kralowske blido. Potom pohrozy ze smjertnym khłostanjom, hdyž bychu wubrani młodžencojo byli někak skrótšeni a hdy bychu suche wobličo dostali. O to běchu časy! Nihdy njeběchu izraelscy młodžencojo tajke jědže widželi! Kak wjele spodžiwnych khłósćenkow, kelko pića, kelko wina. A mnohim so cyła hłowa wjerčeše! Mjez izraelskimi młodžencami pak běchu štyrjo, kotřiž so derje dopomnjachu, zo je jim Bóh Knjes tole wšitko zakazał. Stajnje běštaj jim to nank a maćerka, hdyž běchu hišće we wótenem kraju, wospjeto- waloj: Młodžencam, kotřiž so Boha boja, njeslušaj žane wino. A mjaso jenož z wuwzacóm! Tak slyšachu wot swojeje młodosće. Druzy běchu to tež slyšeli, ale njeběchu to wažnje brali. Myslachu sebi: w cuzym kraju nas nihtó njewidzi. Čehodla bychmy sebi njepopřeli? Ale naši štyrjo młodžencojo wjedzachu, zo je Bóh wšudže. A tuž so kralowskemu prikazu napřećiwjachu. Njebudžemy pić wino

ani jěse kralowske khłósćenki. Tak to prajachu wyššemu zarjadnikej. Tón sebi najprjedy mysleše, zo su rozum zhubili. Kak bychu sebi tajke dobroty wažili babylonscy młodžencojo — a hlej, tući sebi to docyla njewažachu! Potom jich prošeše a so zaročeše, zo njebychu tajke hłuposće činili, zo to škodži jim a jemu samomu. Kral mje woprawdže njepušći jenož ze zastojnstwa, ale da mi tež hłowu wotěc, jeli pytnje, zo wam njedawam to, štož je prikazał. A to wón pytnje, hdyž budže widžeć, zo su waše wobliča hubjeušše hač te druhich. Hišće rjekny, zo sym te jědže skhował sebi samomu abo je předawał! — Młodžencam běše wyššeho zarjadnika žel. Wosebje tohodla, zo sebi mysleše, jako by z khłósćenkami a pićom wina čłowjek mohł měć dobry napohlad, a snano tež tohodla, dokelž běše woprawdže w smjertnem straše. Najmudriši z nich, Daniel, porěča za wšitkich: „Njetrjebaš so boječ wo swoje žiwjenje. Spytaj to z nami džesać dnjow. Dawaj nam jenož wšednu wodu a jednoru jědž ze zeleniny a sadu. Budžeš widžeć, zo će ze swowej strowotu překwapimy.“ „Wo tom by so dało rěčeć“, wotmołwi zarjadnik a Danielowu žadosć dopjelni. Wšednje pak młodžencojo khodzachu do jeho wobydlenja. Wón jich wažeše a měrješe a tu a tam so jich woprašaj, što su wukli na wučenej šuli babylonskej. Hnydom na druhi džeń spózna, zo su čiliši hač či druzy. Bě z nimi spokojom.

Skónčnje nasta džeń slawnych pruhowanjow před kralom. Zarjadnik so tak trochu boješe, zo njeby so to přeco někak přeradžilo, zo njeje tych młodžencow po prikazni z jědžu zastarał. Ale jeho bojósć běše njetrjebawša. Najprjedy přinđže na porjad čělozwučowanje. Ow, to byšće widžeć dyrbjeli Daniela a jeho towaršow. Žadyn z tych młodžencow tak daloko njedoskoči, kaž woni. Žadyn z tych młodžencow tak wutrajny njeběše, kaž woni. Žadyn z tych młodžencow železnu kulu tak daloko nječisny kaž woni. Jich čěla běchu krasne kaž sochy z marmora. Kóžda žila běše wuwita — a běše radosć na nich hladać! A hdyž jich počachu pruhowac we tom, štož běchu nawukli, njemóžeše so kral dodžiwać. Ně, to běše hišće njewidžał. Młodžencojo běchu džesać króć mudriši hač wšitecy mudrowcy a hwězdarjo babylonscy.

Widziće, tak Bóh Knjes mytuje stróžbnosć a poslušnosć. Njesměće zawidžeć tym, kotřiž su žiwi ze samymi khłósćenkami a winom! Skerje jich wobžarujće a modliće so za nich, zo bychu přewidželi, kajku hłuposć woni činja. Kóžda kapka wina a palenca začěmnuje mozhy młodeho čłowječka. Kóžde přetykanje woslabnuje wahu. Daniel, kiž je we swowej wutrobje wobzamknył, zo njeby so womažal z jědžu kralowskeho blida a z winom, kotrež kral piješe, ma wam być z příkladom, chceće-li być mudre a rozumne džěci.